

Graditev objektov na vodovarstvenih območjih

Vodna dovoljenja in soglasja

Stojan Kranjc, univ.dipl.inž.geol.

MOP, Agencija RS za okolje

Ljubljana, 21. november 2008

Upravni akti na vodovarstvenih območjih po ZV-1

- Dovoljenje za raziskavo podzemnih voda
- Vodno dovoljenje
- Vodno soglasje

Dovoljenje za raziskavo podzemnih voda

- Oseba, ki namerava raziskovati podzemne vode, mora pred izvedbo del, pridobiti dovoljenje za raziskave.
- Dovoljenja za raziskave podzemnih voda **ni** treba pridobiti za raziskave, ki se izvedejo brez poseganja v prostor in za raziskave podzemnih voda, ki se izvajajo **do** globine 30 metrov **izven** varovanega ali ogroženega območja.

Vloga za pridobitev dovoljenja za raziskave podzemnih voda mora vsebovati

- podatke o prosilcu;
- podatke o vodonosniku, ki ga namerava
prosilec raziskovati, in sicer:
 - opis vodonosnika in mesta izvajanja
raziskave,
 - predvidena izdatnost zajetja, in
 - predvideni maksimalni odvzem vode.

Vlogi za pridobitev DzR mora biti priložena

- tehnična dokumentacija o objektih in napravah,
- izpis iz veljavne prostorske dokumentacije,
- kopija načrta parcele z vrisom vseh objektov,
- izjava lastnika nepremičnine (v primeru, ko prosilec ni lastnik nepremičnine),
- hidrogeološke raziskave ali strokovne osnove za izdelavo vrtine,
- mnenje pristojnega izvajalca gospodarske javne službe,
- za vrtine globlje od 30 m, rudarski projekt vrtine,
- za vrtine globlje od 200 m, revidirani rudarski projekt vrtine,
- druga ustrezna strokovna mnenja v skladu s predpisi, ki urejajo vode in izdajo dovoljenja za raziskave podzemnih voda.

Vodno dovoljenje - kdaj

Vodno dovoljenje je treba pridobiti za neposredno rabo vode za:

- **1. lastno oskrbo s pitno vodo ali oskrbo s pitno vodo, ki se izvaja kot gospodarska javna služba,**
- **2. tehnološke namene,**
- 3. dejavnost kopališč in naravnih zdravilišč po predpisih o zdravstveni dejavnosti,
- **4. pridobivanje toplote,**
- 5. namakanje kmetijskega zemljišča ali drugih površin,

Vodno dovoljenje – kdaj (2)

- 6. izvajanje športnega ribolova v komercialnih ribnikih,
- 7. pogon vodnega mlina, žage ali podobne naprave,
- 8. odvzem vode za gojenje sladkovodnih organizmov in za gojenje sladkovodnih organizmov v stoječih vodah s površino, manjšo od 0,5 km²,
- 9. pristanišče in sidrišče, če je investitor oseba javnega prava,
- 10. zasneževanje smučišča,
- 11. drugo rabo, ki presega splošno rabo, pa zanjo ni treba pridobiti koncesije.

Vodno dovoljenje – komplementarni predpisi

- Za odvajanje odpadnih voda in oddajanje toplote v vode je treba pridobiti dovoljenje po predpisih s področja **varstva okolja**.
- Če je za rabo treba pridobiti dovoljenje za poseg v prostor skladno s predpisi na področju **urejanja prostora in graditve objektov**, je podlaga za izdajo vodnega dovoljenja tudi **prostorski akt** države ali lokalne skupnosti.
- Vodno dovoljenje je treba pridobiti pred pridobitvijo dovoljenja za poseg v prostor, skladno s predpisi s področja **urejanja prostora in graditve objektov**.

Vodno dovoljenje - vloga

Vloga za pridobitev vodnega dovoljenja mora poleg podatkov o prosilcu vsebovati zlasti:

- podatke o vodi, ki jo namerava prosilec rabiti,
- podatke o nameravani rabi,
- druge podatke za izdajo dovoljenja.

Vloga za pridobitev vodnega dovoljenja (VD) mora vsebovati

- podatke o prosilcu;
- podatke o vodi, ki jo namerava prosilec rabiti,
 - opis vodnega vira in mesta izvajanja vodne pravice,
 - opredelitev območja izvajanja vodne pravice, in
 - izdatnost zajetja;
- podatke o nameravani rabi vode
 - opis vrste, obsega in namena rabe vode,
 - predvideni maksimalni odvzem vode (m^3/dan , l/s),
 - predvideni letni odvzem vode (m^3/leto),
 - podatki o napravi, ki rabi vodo,
 - podatki o površini, na kateri se izvaja vodna pravica
 - obdobje v letu, v katerem se bo rabila voda.

Vlogi za pridobitev VD mora biti priloženo

- tehnična dokumentacija o objektih in napravah, ki bodo rabili vodo,
- izpis iz veljavne prostorske dokumentacije,
- kopija načrta parcele z vrisom predvidenih objektov,
- izjava lastnika nepremičnine, na kateri bo predviden odzemni objekt,
- druga ustrezna strokovna mnenja v skladu s predpisi, ki urejajo vodo in izdajo vodnega dovoljenja.

Če je odzem vode predviden iz podzemnih voda, je potrebno vlogi priložiti tudi

- podatke o pridobljenem dovoljenju za raziskavo podzemnih voda
- hidrogeološko poročilo za vodni vir v profilu odzemnega objekta
- izjavo občine o komunalni opremljenosti območja predvidene gradnje in možnosti priključitve na javni sistem oskrbe s pitno vodo.

Tehnična dokumentacija za pridobitev VD mora vsebovati

- **tehnično poročilo** z opisom odvzema vode, dovodnega sistema, odvodnega sistema z iztokom in opisom naprave za rabo vode,
- **risbe in skice** osnovnih konceptov tehničnih rešitev objektov in naprav, ki so predvideni za rabo vode, izrisane v primernem merilu; situacijo z vrisom objektov in naprav za rabo vode; tlorise in prereze zajetja, dovodni in odvodni sistem z iztokom in
- **hidrološko poročilo** za vodni vir v profilu odvzemnega objekta ali podatke o pretokih vodotoka na odvzemnem mestu.

Prioritete pri podelitvi vodnih pravic

- Raba voda za oskrbo s pitno vodo ima prednost pred rabo voda za druge namene.
- Vodno pravice se podeljuje tako, da se zagotovi smotrna in učinkovita poraba vode z uporabo najboljše razpoložljive tehnike.

Merila in pogoji za pridobitev vodne pravice

Posebna raba se lahko prepove ali omeji, če bi nameravana raba lahko:

- ogrožala doseganje in ohranjanje ciljev upravljanja voda
- ogrožala zdravje ljudi
- ogrožala naravno ravnovesje vodnih in obvodnih ekosistemov
- omejevala urejanje voda ali bi bila v nasprotju s predvidenimi ukrepi urejanja voda
- znatno ovirala splošno rabo ali oskrbo s pitno vodo
- škodljivo vplivala ali ogrožala območja, varovana po predpisih o ohranjanju narave

Vodno soglasje

- Informacija o pogojih posega v prostor, ki lahko vplivajo na vodni režim ali stanje voda
- Projektni pogoji
- Vodno soglasje

Poseg v prostor in vodno soglasje

Poseg v prostor, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, se lahko izvede samo na podlagi vodnega soglasja.

- poseg na vodnem ali priobalnem zemljišču
- poseg, ki je potreben za izvajanje javnih služb
- poseg, ki je potreben za izvajanje vodne pravice
- **poseg na varstvenih in ogroženih območjih**
- poseg zaradi odvajanja odpadnih voda
- poseg, kjer lahko pride do vpliva na podzemne vode, zlasti bogatenje vodonosnika ali vračanje vode v vodonosnik
- hidromelioracija in druga kmetijska operacija, gozdarsko delo, rudarsko delo ali drug poseg.

Projektni pogoji in vodno soglasje (1)

- V primerih, ko gre za gradnjo, za katero **je treba pridobiti gradbeno dovoljenje** in vodno soglasje, mora investitor pred začetkom izdelovanja projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja **pridobiti projektne pogoje**, k projektnim rešitvam pa **vodno soglasje**.

Projektni pogoji in vodno soglasje (2)

- V primerih, ko gre za poseg v prostor, za katerega **ni treba pridobiti gradbenega dovoljenja**, je pa treba pridobiti vodno soglasje, je potrebno, pred začetkom izvajanja posega pridobiti pogoje.
- K rešitvam za izvedbo posega v prostor mora oseba pridobiti **vodno soglasje**.

Gradnje na VVO, ki se lahko izvedejo samo na podlagi vodnega soglasja (1)

Preverjanje vplivov gradenj na vodni režim in stanje voda

- Vplivi gradnje objekta ter izvajanja gradbenih del na vodni režim in stanje vodnega telesa **se ugotavljajo v postopku pridobivanja vodnega soglasja k projektnim rešitvam** projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja.
- Vplivi gradnje objekta ter izvajanja gradbenih del na vodni režim in stanje vodnega telesa na območju, ki se ureja z lokacijskim načrtom, **se preverjajo v postopku izdaje mnenja** k lokacijskemu načrtu.

Gradnje na VVO, ki se lahko izvedejo samo na podlagi vodnega soglasja (2)

- Pri gradnji enostavnih objektov, za katere **ni treba pridobiti gradbenega dovoljenja**, se preveri vplive na vodni režim in stanje vodnega telesa v **postopku izdaje vodnega soglasja**, ki ga mora investitor **pridobiti pred začetkom gradnje enostavnega objekta na vodovarstvenem območju**.
- Če je zaradi vpliva gradnje objekta ter izvajanja gradbenih del na vodni režim in stanje vodnega telesa zahtevana izvedba zaščitnih ukrepov, za katere **iz rezultatov analize tveganja za onesnaženje** sledi, da je tveganje za onesnaženje zaradi te gradnje sprejemljivo, je treba **preveriti vplive** na vodni režim in stanje vodnega telesa **v postopku pridobivanja vodnega soglasja k projektnim rešitvam** projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja.

Gradnje na VVO, ki se lahko izvedejo samo na podlagi vodnega soglasja (3)

- Za gradnjo objektov ter izvajanje gradbenih del na območju, ki se ureja z državnim oziroma občinskim lokacijskim načrtom in če je bila za ta lokacijski načrt izvedena celovita presoja vplivov na okolje in se zaradi vplivov gradnje na vodno telo izvedejo zaščitni ukrepi, za katere iz **rezultatov analize tveganja za onesnaženje** sledi, da je tveganje za onesnaženje zaradi te gradnje sprejemljivo, se vplivi teh gradenj na vodni režim in stanje vodnega telesa in vplivi zaščitnih ukrepov za zmanjšanje tveganja za onesnaženje, dobljeni na podlagi rezultatov analize tveganja za onesnaženje, **preverijo v postopku izdaje mnenja k lokacijskemu načrtu.**

Ukrepi, omejitve, prepovedi na VVO

- prepovedana gradnja objektov ter izvajanje gradbenih del oziroma posegov v okolje
 - + dovoljena gradnja objektov ter izvajanje gradbenih del oziroma posegov v okolje
- pd** gradnja objektov ter izvajanje gradbenih del je dovoljeno, če so **preverjeni vplivi** na vodni režim in stanje vodnega telesa **v postopku pridobivanja vodnega soglasja** k projektnim rešitvam projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja.
- pp** gradnja objektov ter izvajanje gradbenih del je dovoljeno, če se zaradi njegovega vpliva na vodno telo izvedejo zaščitni ukrepi, za katere **iz rezultatov analize tveganja** za onesnaženje sledi, da **je tveganje za onesnaženje zaradi tega posega sprejemljivo**. Vplive na vodni režim in stanje vodnega telesa se **preveri v postopku pridobivanja vodnega soglasja k projektnim rešitvam** projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja.

Ukrepi, omejitve, prepovedi na VVO (2)

pip: Gradnja objektov ter izvajanje gradbenih del je dovoljeno, če je gradnja na območju, ki se ureja z državnim oziroma občinskim **lokacijskim načrtom**, sprejetem po predpisih, ki urejajo prostor, in če je bila za ta lokacijski načrt izvedena **celovita presoja vplivov na okolje** v skladu s predpisi, ki urejajo celovito presojo vplivov na okolje. Zaradi vplivov gradnje na vodno telo se morajo izvesti zaščitni ukrepi, za katere iz **rezultatov analize tveganja** za onesnaženje sledi, da je tveganje za onesnaženje zaradi te gradnje sprejemljivo. Vplivi teh gradenj na vodni režim in stanje vodnega telesa in vplivi zaščitnih ukrepov za zmanjšanje tveganja za onesnaženje, dobljeni na podlagi rezultatov analize tveganja za onesnaženje, se preverijo v postopku izdaje **mnenja k lokacijskemu načrtu**.

Analiza tveganja

- Analiza tveganja za onesnaženje ni namenjena potrjevanju želja investitorja
- Z analizo tveganja moramo zagotoviti, da so predvideni tehnični ukrepi zadostni v taki meri, da je tveganje za onesnaženje vodnega telesa zaradi gradnje objektov ter izvajanja gradbenih del sprejemljivo.

Primeri iz prakse

- Vrstni red pridobivanja dovoljenj
- Kaj storiti ko je vodno telo na meji obnavljanja vodnih zalog?

Zaporedje dovoljenj, ki jih je potrebno pridobiti (tipični primer)

Dovoljenje za raziskavo podzemnih voda (če je predviden odvzem iz podzemnih voda)

Vodno dovoljenje (če je predvidena raba vode)

Vodno soglasje

Zaporedje dovoljenj, ki jih je potrebno pridobiti

- Primer gradnje stolpnice na VVO
- Predvideno je ogrevanje s toplotno črpalko voda – voda

Primer gradnje stolpnice na VVO; ogrevanje s toplotno črpalko

Vlogi za pridobitev **vodnega soglasja** za gradnjo, ki ne izpolnjujejo pogojev za gradnjo enostavnih objektov brez gradbenega dovoljenja, mora biti priloženo:

-,
- dokazilo o pridobljeni **vodni pravici**, če je ta predvidena za nameravano gradnjo

Primer gradnje stolpnice na VVO; ogrevanje s toplotno črpalko

Če je odvzem vode predviden iz podzemnih voda, je potrebno vlogi za **vodno dovoljenje** priložiti tudi:

-,
- hidrogeološko poročilo za vodni vir (vrtino)

Primer gradnje stolpnice na VVO; ogrevanje s toplotno črpalko

- Za vodno soglasje potrebujemo vodno pravico (vodno dovoljenje)
- Vodno dovoljenje se lahko izda samo na podlagi hidrogeoloških parametrov ugotovljenih na podlagi testiranja vrtine
- Za izdelavo vrtine na VVO potrebujemo vodno soglasje

Primer gradnje stolpnice na VVO; ogrevanje s toplotno črpalko

Kako se zadeve lotiti?

Primer gradnje stolpnice na VVO; ogrevanje s toplotno črpalko

Dovoljenje za raziskavo

Vodno soglasje za enostaven objekt (vrtino)

Vodno dovoljenje

Vodno soglasje (stolpnica)

Kako se zadeve lotiti?

- Idejni projekt
- Projektni pogoji (ARSO)
- Analiza tveganja
- Mnenje izvajalca javne vodooskrbe
- Rudarski projekt vrtine
- Dovoljenje za raziskavo podzemnih voda (ARSO)
- Vodno soglasje za izdelavo vrtine (ARSO)
- Dovoljenje za izvajanje del (MGD)
- Izdelava in testiranje vrtine
- Vodno dovoljenje (ARSO)
- Vodno soglasje (ARSO)
- Gradbeno dovoljenje

Kaj storiti ko je vodno telo na meji
obnavljanja vodnih zalog?

Primer neortodoksne rešitve

Kaj storiti ko je vodno telo na meji obnavljanja vodnih zalog?

- Stranka na bogatem vodnem telesu želi vodno pravico za svojo dejavnost.
- Izdelan je matematični model napajanja z bilanco.
- Ugotovljeno je, da so dosedanji skupni odvzemi iz vodonosnika manjši kot so dopustne količine odvzema.

Kaj storiti ko je vodno telo na meji obnavljanja vodnih zalog?

- Ugotovljeno je, da so že podeljene vodne pravice na samem robu dopustnih količin odvzema.

Kaj storiti ko je vodno telo na meji obnavljanja vodnih zalog?

- Obseg podeljenih vodnih pravic ne dopušča novih odvzemov, vendar pa dejanski odvzemi ne dosegaajo obsega podeljenih pravic.
- **Kaj storiti?**

Kaj storiti ko je vodno telo na meji obnavljanja vodnih zalog?

- Stranki je bilo podeljeno vodno dovoljenje s pridržkom
 - da mora (preko spleta) dnevno spremljati nivo podzemne vode na merilnem mestu v upravljanju ARSO
 - da prekine odvzem, ko nivo pade pod kritično vrednost

Še spletne povezave ARSO

ARSO <http://www.arso.gov.si/>

Obrazci vlog vodnih dovoljenj in DzR

<http://www.arso.gov.si/vode/upravljanje%20z%20vodami/>

Atlas okolja

http://gis.arso.gov.si/atlasokolja/profile.aspx?id=Atlas_Okolja_AXL@Arso

Hvala za pozornost

Vprašanja?

Vprašanja

- Kdo izdaja vodo soglasje in ali imajo pri njegovi izdaji kakšno besedo tudi upravljalci virov pitne vode?

Vprašanja

- Kako je z vodnim soglasjem in gradnjo velikih objektov na VVO, ki so določeni na osnovi hidrogeoloških značilnosti kamnin, ne pa tudi s pomočjo ugotavljanja podzemeljskih zvez. Ali je v tem primeru potrebno opraviti dodatne raziskave – bodisi sledilne preizkuse, bodisi monitoring v vrtinah, da bi lahko izdelali realno analizo tveganja?
- Kdo izdelava analizo tveganja za onesnaženje in kdo določi katere raziskave so nujne za njeno izdelavo?

Vprašanja

- Kako se ravna z vodnim soglasjem v primeru, ko imamo sprejete VVO po stari metodologiji, če ta veljavna VVO ne sovpadajo z novimi predlaganimi, ki so izdelana na osnovi "Pravilnika"? Ali je v takem primeru sploh potrebno izdelati analizo tveganja za onesnaženje?